

міжнародних судових механізмів, органів розслідування, міжнародних експертів та фахівців задля покарання усіх осіб, які вчинили тяжкі злочини проти українського народу, з метою досягнення справедливості, компенсації для потерпілих і уникнення звірств у нашій історії. Міжнародні злочини не мають строків давності щодо притягнення до відповідальності. Історія засвідчує, що рано чи пізно навіть високопосадовці постають перед обличчям правосуддя і несуть належну відповідальність за скоєне [3].

Список використаних джерел

1. Ключові питання та відповіді про російську агресію. Міністерство закордонних справ України. URL: <https://mfa.gov.ua/klyuchovi-pitannya-ta-vidpovidi-pro-rosijsku-agresiyu>

2. Тітко Е. В., Білоусова К. В. Особливості захисту прав людини в практиці ЄСПЛ проти РФ в умовах збройного конфлікту. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 4. С. 739–742. doi <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2023-4/179>

3. Білас І. Г. Міжнародно-правові аспекти російської агресії проти України, механізм протидії та юридична відповідальність за воєнні злочини і геноцид. URL: <http://www.baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/download/237/6355/13391-1?inline=1>

Давидюк Вадим Ігорович,
здобувач ступеня вищої освіти бакалавр
навчально-наукового інституту № 2
Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник:
Кривицький Юрій Віталійович,
доцент кафедри теорії держави та права
Національної академії внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

ГАРАНТІЇ МІЖНАРОДНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ: ПИТАННЯ ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Гарантії безпеки для України стали головним питанням розвитку української державності в системі міжнародних координат. Водночас гарантії безпеки є очікуваним рішенням для створення безпечних умов життєдіяльності нинішніх і майбутніх поколінь українців на своїй землі, так підло сплюндрованої російською агресією. Юристи, політологи, науковці

продовжують дискутувати з приводу значення термінів «гарантії безпеки», «безпекові гарантії», звертаючись до їх значення в англійському перекладі. При цьому залишається поза увагою основний елемент, який формує зміст гарантій безпеки для будь-якої держави, а для України це особливо важливо, – гарантії безпеки відображають реальний стан забезпечення національної безпеки від воєнних загроз. Відтак гарантувати безпеку для держави – створити достатні умови, за яких актуальні загрози суверенітету, територіальній цілісності держави долаються із застосуванням визначених міжнародним правом засобів та у спосіб, що відповідає принципам і нормам міжнародного права.

Гарантії безпеки для України мають відвернути потенційні загрози існуванню української держави, а з настанням реальних загроз – подолати їх із застосуванням міжнародно визнаних механізмів, серед яких встановлене Статутом ООН право на самооборону та його ефективна реалізація виявляються пріоритетними. Власні високооснащені Збройні Сили, потужний сектор безпеки і оборони є неодмінною гарантією безпеки держави і суспільства у світовому порядку, де намітилась стійка тенденція до протистояння з використанням воєнної сили. Ядерний потенціал держав виявився на першому місці щодо гарантування власної національної безпеки.

Іншою складовою реального змісту гарантій безпеки є система колективної міжнародної безпеки за зразком Північноатлантичного альянсу, але не лише.

Світ нині раптом чомусь забув, що не в такому далекому для сучасності 1994 р. Україна відмовилась від власної ядерної зброї, отримавши натомість від лідерів світового правопорядку запевнення про непорушність її державних кордонів. Будапештського договору про забезпечення колективної безпеки для України, а не формального меморандуму, про реальні гарантії безпеки не сталося, як і не сталося власне утворення певної системи колективної міжнародної безпеки для України, що так навмання відмовилась від можливості перебувати у складі ядерного клубу держав світу.

З початком російської агресії проти України виявилось згубним саме прагнення до ліквідації ядерної зброї, до формування в центрі Європи миролюбної держави, якою стала Україна з часу незалежності. Чи такий висновок має зробити людство для свого майбутнього співіснування на планеті?

Якщо ні, то мають працювати відомі міжнародному праву та міжнародним відносинам механізми забезпечення гарантій безпеки для України в нинішніх умовах, які визначаються щоденним знищенням під час російської агресії життя на території України, неприкритими погрозами застосувати ядерну зброю у випадку ефективного захисту Україною свого суверенітету, – тієї ядерної зброї, від якої Україна за участі самої росії та інших відомих геополітичних гравців добровільно відмовилася майже тридцять років тому.

Чи немає потреби сьогодні цивілізованим державам поставити все на свої місця у світовому правопорядку – ядерний потенціал не може бути

вирішальним аргументом у міжнародних спорах, тим більше не може бути підставою для диктату своїх правил іншим державам усупереч міжнародному праву.

Україна не витримала випробовування на створення власних гарантій безпеки – сектор безпеки і оборони виявився занедбаним та потребує тих реанімаційних заходів, які сьогодні застосовуються досить повільно.

Допомога міжнародного співтовариства у формуванні гарантій безпеки для України є своєчасною, однак потребує вдосконалення для отримання реального змісту у відсічі російській агресії сьогодні та і майбутньому.

Створити гарантії безпеки для України в умовах, коли росія знищує українську державність, означає побудувати її воєнний «саркофаг» таким міцним, який би витримав і подолав російське нашествя, та повністю забезпечив би в подальшому неможливість російської агресії і тому числі з погрозами застосування ядерної зброї [1]. Оптимальні складові безпекової моделі для України на поточному етапі можуть включати:

- підписання двостороннього договору про безпекову та економічну допомогу зі Сполученими Штатами Америки, а також з іншими державами-партнерами (реалізація Київського безпекового договору);

- фіксацію в безпековій угоді готовності країн-партнерів надавати Україні високотехнологічну зброю у кількості, необхідній для захисту суверенітету та територіальної цілісності України;

- посилене співробітництво зі США та іншими країнами-партнерами у сфері ВПК, участь України у спільних проєктах з розробки сучасної технологічної зброї;

- фіксацію важливості підтримки України в законодавстві Сполучених Штатів Америки за прикладом Акту про відносини з Тайванем;

- забезпечення постійної присутності військових кораблів НАТО у Чорному морі [2].

Важливо, що наші партнери зазначили: гарантії безпеки Україні не залежатимуть від політичних змін усередині їхніх держав. Звісно, надаючи гроші, партнери проситимуть нас модернізуватися на різних напрямках. І ця додаткова мотивація лише на користь Україні [3]. Європейський Союз анонсував презентацію гарантій безпеки для України. Проте маємо наполягати, що гарантії безпеки мали б передбачати чіткі зобов'язання гарантів та санкції за невиконання. Безперечно, цього разу Україна, по-перше, має врахувати всі уроки Будапештського меморандуму: починаючи від самого виду міжнародно-правового документа (меморандум радше констатує наміри, а не є документом прямої дії, як, скажімо, міжнародний договір), і закінчуючи конкретикою в змісті (чітко прописаними обов'язками гарантів і санкціями за їх невиконання). По-друге, є сенс відштовхуватися від вже наявних механізмів міжнародної безпекової і оборонної підтримки України – того ж «Рамштайну». Звісно, поки що це більше добровільне об'єднання країн-союзниць України, однак воно вже має свої механізми практичної роботи і досвід їх використання. Києву, разом з ключовими союзниками, слід знайти формулу інституціалізації «Рамштайну» – перетворення його в офіційно визнаний, усталений інструмент

міжнародної підтримки. Чи буде він існувати як окреме міжнародне об'єднання, чи його фундамент базуватиметься на окремих двосторонніх безпекових угодах між Україною і кожним з наших ключових союзників – питання практичного діалогу і узгодження позицій з нашими західними партнерами [4].

Список використаних джерел

1. Ясен П. Гарантії безпеки для України: правове забезпечення та реальний зміст. URL: https://ukrainepravo.com/editor_column/donum-auctoris/garantiyi-bezpeky-dlya-ukrayiny-pravove-zabezpechennya-ta-realnyu-zmist/

2. Жар В. Гарантії безпеки для України: аналіз міжнародного досвіду. URL: <https://analytics.intsecurity.org/security-guarantees-ukraine/>

3. Демченко О. Гарантії безпеки від G7. Реальний успіх України. URL: https://lb.ua/world/2023/07/12/564973_garantii_bezpeki_vid_g7_realniy.html

4. Жовтенко Т. Головна «безпекова гарантія». URL: <https://dif.org.ua/article/golovna-bezpeкова-garantiya>

*Дмитренко Дмитро Юрійович,
студент 101 навчальної групи МСЕ
навчально-наукового інституту № 2
Національної академії внутрішніх справ*

*Науковий керівник:
Пендюра Максим Миколайович,
завідувач кафедри теорії держави та права
Національної академії внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент*

ЗАКОРДОННИЙ ДОСВІД ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ

Дані тези присвячені огляду особливостей механізму запобігання та протидії домашньому насильству в державах Європи та Північної Америки. Проаналізуємо, які з практик доцільно застосовувати в Україні з урахуванням її правової системи. Однією з основних цілей держави є захист прав та свобод громадян. Очевидно, домашнє насильство посягає на цілий ряд основоположних прав і свобод людини. Нині це одна із глобальних проблем, для вирішення якої міжнародна спільнота докладає чимало зусиль. Кожна держава у різний спосіб шукає засоби протидії та запобігання домашньому